

Analiza impactului de reglementare (AIR)
 la proiectul hotărârii Guvernului
 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției
 Publice „Centrul Național pentru Siguranța Alimentelor” și operarea
 modificărilor în unele hotărâri ale Guvernului

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului de reglementare (AIR) asupra proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice „Centrul Național Siguranța Alimentelor” și operarea modificărilor în unele hotărâri ale Guvernului
Data:	15.01.2024
Autoritatea administrației publice (autor):	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor
Subdiviziunea:	Direcția generală juridică
Persoana responsabilă și datele de contact:	Viorica BOTNARI e-mail: viorica.botnari@ansa.gov.md Tel: 0(22)26-46-75
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
Problemele ce urmează a fi soluționate prin promovarea prezentului proiect, se reliefează după cum urmează: 1. Identificarea metodelor de integrare și adaptare a unui Registru de utilizare a produselor de Uz fitosanitar și a fertilizanților, care, la rândul său să se integreze cu sistemul informațional “e-ANSA”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.791/2022 cu privire la instituirea și aprobarea Conceptului Sistemului informațional integrat „e-ANSA”. 2. Excluderea utilizării masive a produselor de uz fitosanitar și fertilizanților în agricultura Republicii Moldova, or, actualmente Agenția asigură doar controalele de stat asupra activității de întreprinzător inclusiv în partea ce se referă la utilizarea acestor produse de către persoanele interesate, care în urma gestionării deficiente, pot genera consecințe ireparabile pentru viața și sănătatea populației, a mediului înconjurător, elemente defnitorii a statului Republica Moldova care urmează a fi protejate. 3. Prestarea serviciilor publice eficiente, de către o singură entitate cu acoperire națională, fiind excluse ambiguitățile ce se referă la asumarea răspunderii în privința anumitor rapoarte de laborator și rezultatelor de în privința produselor alimentare, produselor fitosanitare și a fertilizanților, a produselor alcoolice, a produselor fitosanitare etc..	

4. Conectarea Instituției Publice „Centrul Național pentru Siguranța Alimentelor” la platforma e-ANSA, Sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permise (SIA GEAP) inclusiv alte platforme/registre în proces de digitalizare din gestiunea Agenției.
5. Crearea unei singure entități responsabilă de testarea, omologarea, expertizarea și certificarea produselor alimentare de origine animală și non animală, a vinului, a produselor fitosanitare etc., denotă o măsură urgent de întreprins.
6. Economisirea surselor financiare cu reorientarea acestora în direcțiile necesare de a fi dezvoltate în cadrul Instituției Publice “Centrul Național Siguranța Alimentelor”, având în vedere dezvoltarea tehnico-științifică, și necesitatea protejării cetățenilor/consumatorilor de produse alimentare ofensive pentru viața și sănătatea acestora.

Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice „Centrul Național pentru Siguranța Alimentelor și modificarea unor hotărâri de guvern”, este elaborat în temeiul prevederilor art.34 alin. (2) din Legea nr.306/2018 privind siguranța alimentelor, art.37 alin.(3) din Legea nr.279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare, art.27 lit.f) ale Legii nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, precum și art.37 din Constituția Republicii Moldova, Hotărârea Guvernului nr.791/2022 cu privire la instituirea și aprobarea Conceptului Sistemului informațional integrat „e-ANSA”, procesului-verbal nr.1 (20-42-353) al ședinței Grupului de lucru privind supravegherea prețurilor la produsele/servicii pe piața internă de consum.

Prezentul proiect ajustează și actualizează cerințele generale ale legislației privind siguranța alimentelor la practicile Uniunii Europene și este în concordanță cu statutul de țară candidat de aderare la UE.

Modificările cadrului normativ național operate prin prezentul proiectul reflectă următoarele beneficii:

- 1) Cadrul normativ univoc și coerent,
- 2) Fortificarea capacităților de analiza a laboratoarelor din domeniul fitosanitar, sanitar-veterinar și siguranței alimentelor.
- 3) Asigurarea armonizării cadrului legislativ național cu prevederile legislației UE privind separarea evaluării riscului și managementul riscului;
- 4) Apărarea drepturilor și intereselor consumatorilor la cele mai înalte standarde;
- 5) Promovarea și plasarea pe piață a produselor alimentare calitative și inofensive;
- 6) Digitalizarea domeniului siguranței alimentelor;
- 7) Creșterea competitivității comercializării a operatorilor din domeniul alimentar a produselor alimentare de origine animală și nonanimală pe piața internă și externă;
- 8) Asigurarea inofensivității și calității produselor alimentare conform practicilor Uniunii Europene;
- 9) Îmbunătățirea activității Comisiei medicamentelor de uz veterinar;
- 10) Excluderea pericolului de aplicare a dublelor standarde la emiterea și rezultatelor de laborator de către instituțiile publice în care Agenția deține calitatea de fondator;
- 11) Asigurarea instruirilor în privința persoanelor fizice și a operatorilor din domeniul alimentar ce intenționează de a activa în sectorul agroalimentar în domeniile de competență ale Agenției;

12) Asigurarea emiterii buletinelor de avertizare a populației, a fermierilor/agenților economici, acțiune ce va asigura exhaustiv monitorizarea sănătății plantelor;

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

În procesul de reformare a instituțiilor publice în care Agenția exercită calitatea de fondator, managementul instituțional se constată a fi defectuos și inefficient. Astfel, în formula actuală în care se regăsesc instituțiile publice, nu se contribuie la crearea unui cadru normativ comprehensiv și la creșterea calității prestării serviciilor publice operatorilor din domeniul alimentar.

Problema care a impus elaborarea acestui proiect de Hotărâre de Guvern este riscul introducerii pe piața internă a produselor alimentare nesigure și periculoase ce pot conține reziduuri (pesticide și antibiotice, contaminanți: metale grele (ex. arsenul), micotoxine) și contaminarea microbiologică (salmonella, E-coli, etc.) care ar putea pune în pericol sănătatea consumatorului pe plan național dar și la nivel european.

Produsele alimentare nesigure pot pune în pericol sănătatea consumatorilor și pot duce la apariția diferitor boli și patologii. Astfel, apare riscul punerii în circulație a produselor alimentare ofensive pentru viața și sănătatea consumatorilor de către operatorii din domeniul alimentar.

Având în vedere complexitatea domeniului “siguranța alimentelor, se menționează că, consumatorii dispun de dreptul fundamental cu privire la „accesul la informații” în timp util despre riscurile pentru viața și sănătate acestora, în special ce ține de produsele alimentare periculoase și bolile asociate consumului alimentelor contaminate.

Autoritățile responsabile de controlul și supravegherea siguranței alimentare trebuie să gestioneze riscurile privind siguranța alimentară, pe întregul lanț alimentar cu maximă diligență și atenție.

În contextul menționat, instituțiile publice în care Agenția deține calitatea de fondator se confruntă cu mai multe dificultăți:

- 1) de ordin a dublării metodelor;
- 2) migrarea operatorilor din domeniul alimentar către laboratoarele private referitor la prestarea serviciilor;
- 3) pierderile resurselor financiare din motivul migrării operatorilor din domeniul alimentar la laboratoarele private;
- 4) stagnarea elaborării unui plan de dezvoltare economic financiar;
- 5) stagnarea prestării serviciilor publice calitative operatorilor din domeniul alimentar;
- 6) cheltuieli nejustificate fără o strategie de consolidare a capacităților bazată pe cost-beneficiu.

Decizia respectivă a creat o serie de dificultăți și iregularități, care afectează întregul proces de administrare corectă a instituțiilor publice, după cum urmează:

- evidența contabilă de către instituțiile publice se ține cu abateri;
- lipsa controlului privind achizițiile publice și neplanificarea acestora la nivel de instituție publică, în consecință destabilizează anumite procese cu privire la planificarea cheltuielilor bugetare;
- întreținerea necorespunzătoare a imobilelor și a parcului auto;

- dublarea metodelor ce în final impune Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor la identificarea surselor financiare extrabugetare și acordarea acestora instituțiilor publice în care deține calitatea de fondator.

Prin prezentul proiect se va exclude riscul plasării pe piață a produselor alimentare periculoase și necalitative, apariția diferitor boli și toxiinfecții alimentare ale consumatorilor.

De asemenea, va spori modalitatea de reacție a inspectorilor din cadrul Agenției cu privire la identificarea produselor alimentare și după caz retragerea acestora din comerț, prin intermediul controalelor oficiale/inopinate, crearea ghișeului unic la nivel de laboratoare implicate pe întreg lanțul alimentar.

Subsecvent, acțiunea cu privire la reformarea instituțiilor publice în care Agenția și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare dețin calitatea de fondator este conformă standardelor UE, or statul este obligat să asigure crearea de politici clare și univoce în privința autorităților responsabile de siguranța alimentelor în Republica Moldova. Deci, crearea și responsabilizarea unei singure entități referitor la emiterea rezultatelor de laborator este în consonanță cu asumarea de răspunde ce ține de plasarea pe piață a produselor alimentare conforme care sunt destinate consumatorilor.

Totodată, se atrage atenția că odată cu responsabilizarea unei singure entități ce ține de emiterea rezultatelor de laborator, se va exclude pasarea răspunderii în condițiile în care intervine necesitatea examinării legalității rapoartelor și sau rezultatelor de laborator.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele care a impus elaborarea acestui proiect de Hotărâre de Guvern este riscul introducerii pe piața internă dar și export a produselor alimentare nesigure și periculoase, care ar pune în pericol sănătatea consumatorului și sănătatea publică.

Produsele alimentare nesigure pun în pericol sănătatea consumatorilor și pot duce la apariția diferitor maladii și/sau toxiinfecții alimentare. Astfel, apare riscul pentru siguranța și calitatea produselor alimentare propuse spre achiziționare consumatorului.

Având în vedere complexitatea siguranței alimentare, consumatorii au nevoie de acces la informații în timp util ce se referă la riscurile pentru sănătate a alimentației nesănătoase și maladiile asociate consumului alimentelor contaminate.

Autoritățile responsabile de controlul și supravegherea siguranței alimentare (Agenția) trebuie să gestioneze riscurile privind siguranța alimentară, pe întregul lanț alimentar, inclusiv în cazul alertelor sau crizelor din domeniu alimentar, ceea ce în prezent, prin multitudinea rezultatelor (ce nu corespund) este dificil de executat.

Toți operatorii din domeniul alimentar care ce activează în lanțul alimentar trebuie să asigure respectarea strictă a măsurilor care identifică, evaluează și controlează pericolele semnificative pentru siguranța alimentelor de la producția primară până la consumul final.

Povara maladiilor de origine alimentară pentru sănătatea publică și economie a fost deseori subestimată din cauza raportării insuficiente privind infecțiile alimentare și a dificultății de a stabili relații de cauzalitate între contaminarea alimentelor și boala sau moartea care rezultă.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Evaluarea problemei se desprinde de la fondarea Instituțiilor Publice în care Agenția deține calitatea de fondator. Pe parcursul activității acestora, instituțiile publice au tins la dezvoltarea anumitor segmente de activitate ce au dus la o concurență nocivă între acestea, iar în unele cazuri, unele instituții publice, conștientizând despre existența unor **metode deja acreditate**, le-au dezvoltat în pofida regulamentului intern de activitate și atribuțiilor funcționale. Astfel creând cheltuieli nejustificate impuse operatorilor din domeniul alimentar, și care a creat o premisă generatoare de migrarea acestora către laboratoarele private – persoanele juridice de drept privat.

Este de menționat că, anterior, odată cu adoptarea hotărârilor de guvern ce vizează organizarea și funcționarea instituțiilor publice, acestea nu conțin structura instituției și organigrama instituției, inclusiv efectivul limită a acestora.

Astfel, prerogative cu privire la aprobarea părților componente descrise supra, prin Hotărârile Guvernului nr.1209/2018, nr.1210/2018, nr.1211/2018 și nr.960/2020 au fost delegate organelor colegiale de conducere (Consiliilor) ceea ce contravine prevederilor Legii nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate.

În altă ordine de idei, odată cu promovarea Hotărârii de Guvern nr.960/2020 cu privire la Serviciul de Stat „Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților” și operarea modificărilor în unele hotărâri ale Guvernului, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare i s-a atribuit calitatea de fondator. Astfel, prin aprobarea hotărârii precitate, Agenția, în calitate de autoritate de control este în imposibilitate de a întreprinde măsurile directe și coercitive cu privire la protecția consumatorilor pe domeniul alimentar din motivele neintegrării în sistemul Informațional Integrat „e-ANSA” care are ca scop digitalizarea anumitor procese ale Agenției în vederea informatizării proceselor de trasabilitate a produselor alimentare de origine animală și non-animală, evidență a operatorilor din lanțul alimentar și exploatațiilor acestora, gestiune a măsurilor sanitar-veterinare, evidență a investigațiilor de laborator, înregistrare și diseminare a alertelor, evidență a performanței animalelor și culturilor vegetale, gestiune a documentelor eliberate de Agenție și furnizare a serviciilor electronice pentru cetățeni și mediul de afaceri.

În cazul neaprobării proiectului, se remarcă următoarele riscuri:

1. Riscul apariției toxiinfecțiilor alimentare și a diferitor boli digestive;
2. Apariția pericolului privind siguranța și calitatea produselor alimentare;
3. Neconformarea operatorilor din domeniul alimentar la cerințele UE cu privire la siguranța produselor alimentare;
4. Tractarea incorectă a unor prevederi din legislația națională;
5. Lipsa unei piețe externe de desfacere a produselor alimentare;

De asemenea, se evidențiază și faptul că neajustarea cadrului normativ național și nesoluționarea problemei actuale din domeniul alimentar va rezulta următorul impact:

1. Cadrul normativ național neconform și neunivoc;
2. Riscul plasării pe piață a produse alimentare necalitative și periculoase;
3. Majorarea cazurilor de toxiinfecții alimentare provocate în rândul adulților și copiilor;
4. Imposibilitatea exportului produselor alimentare pe piața UE.
5. Pierderi de surse financiare la bugetul de stat;

Astfel, lipsa unei astfel de intervenții în cadrul normativ național va crea dificultăți întru asigurarea inofensivității și a calității produselor alimentare de către operatori din

domeniul alimentar și în consecință ar putea afecta competitivitatea economică a acestora, inclusiv plasarea pe piață a unor produse alimentare periculoase pentru viața și sănătatea consumatorilor.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Activitatea instituțiilor publice este reglementată de următoarele acte normative:

1. Codul muncii nr. 154/2003;
2. Hotărârea Guvernului nr.743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară;
3. Legea nr.186/2008 privind securitatea și sănătatea în muncă;
4. în domeniul sanitar-veterinar și zootehnie:
 - a) Legea nr. 221-XVI din 19 octombrie 2007 privind activitatea sanitar-veterinară;
 - b) Legea zootehniei nr.213/2022;
 - c) Legea nr.231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor;
 - d) Legea apiculturii nr.70/2006;
 - e) Legea nr.371/1995 privind selecția și reproducția în zootehnie;
 - f) Legea nr.211/2017 privind protecția animalelor folosite în scopuri experimentale sau în alte scopuri științifice;
 - g) Legea nr. 119/2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar;
 - h) Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman.
5. în domeniul fitosanitar și protecția plantelor:
 - a) Legea nr.119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți;
 - b) Legea nr. 228/2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară;
 - c) Legea nr.68/2013 despre semințe;
 - d) Legea 152/2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic;
6. în domeniul siguranței și calității alimentelor:
 - b) Legea nr.50/2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor;
 - c) Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor;
 - d) Legea nr.296/2017 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare.
7. în domeniul producerii și circulației vinului și a produselor alcoolice:
 - a) Legea nr.1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice;
 - b) Legea viei și vinului nr.57/2006.
8. în domeniul protecției consumatorului în domeniul alimentar:
 - a) Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor;
 - b) Legea nr.279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare.

Cât ține de documentele de politici în care se solicită intervenția statului, s-au identificat:

1. Hotărârea Guvernului nr.1209/2018 cu privire la aprobarea Statului Instituției

- publice “Laboratorul Central Fitosanitar” (propusă spre abrogare);
2. Hotărârea Guvernului nr.1210 cu privire la aprobarea Statutului Instituției publice „Laboratorul central de testare a băuturilor alcoolice/nealcoolice și a produselor conservate”(propusă spre abrogare);
 3. Hotărârea Guvernului nr.1211/2018 cu privire la aprobarea Statutului Instituției publice „Centrul Republican de Diagnostic Veterinar” (propusă spre abrogare);
 4. Hotărârea Guvernului nr.960/2020 cu privire la Serviciul de Stat „Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților” și operarea modificărilor în unele hotărâri ale Guvernului (în partea ce se referă la fondator);
 5. Hotărârea Guvernului nr.14/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (în partea ce se referă la Anexa nr.4 “LISTA instituțiilor publice în care Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor exercită calitatea de fondator”).

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Se trasează următoarele obiective:

- Redistribuirea surselor financiare uniform conform exigențelor și necesităților în cadrul Centrului Național pentru Siguranța Alimentelor;
- exercitare eficientă și promptă a misiunilor și a funcțiilor atribuite Centrului Național pentru Siguranța Alimentelor în care Agenția va deține calitatea de fondator;
- evitarea dublării costurilor de implementare și mentenanță a acelorași metode de încercare pentru diferite tipuri de produse, pentru menținere metodei de lucru și de acreditate;
- excluderea plasării produselor alimentare periculoase pentru viața și sănătatea consumatorilor cu excluderea toxiinfecțiilor alimentare;
- informarea consumatorilor despre produsele periculoase neconforme;
- excluderea ambiguităților cu privire la identificarea instituției publice responsabile de rezultatele de laborator, în privința produselor alimentare;
- asigurarea conectării Centrului Național pentru Siguranța Alimentelor la sistemul “e-ANSA”, SIA GIAP și alte instrumente digitalizate de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor conform legislației
- Crearea cadrului normativ cu privire la Metodologia de calculare a tarifelor la serviciile prestate și Nomenclatorul serviciilor și tarifele la serviciile prestate de către Instituția Publică „Centrul Național Pentru Siguranța Alimentelor”.
- optimizarea instituțiilor publice în conformitate cu dezvoltarea tehnico-științifică

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

În cazul lipsei de intervenție la subiectele menționate, vor persista și în continuare problemele sistematice cu care se confruntă instituțiile publice dar și Agenția, pornind de la imposibilitatea realizării pe deplin a misiunii și a funcțiilor statuate în actele normative

menționate (sanitar-veterinar și zootehnie; fitosanitar și protecția plantelor; siguranța și calitatea alimentelor; controlul fabricării și circulației alcoolului etilic, al produselor vitivinicole și al producției alcoolice; protecția consumatorului în domeniul alimentar; respectarea condițiilor de licențiere conform domeniului aferent.

Totodată, inacțiunile fondatorilor ce se referă la instituțiile publice ar cauza prejudicii iremediabile ambientului înconjurător și sectorului agroalimentar, ceea va periclita parcursul European asumat de către Republica Moldova și subsecvent va cauza pierderi economice-financiare operatorilor din domeniul alimentar dar și bugetului de stat.

Este de menționat că lipsa intervenției va genera consecințe iremediabile pentru viața și sănătatea consumatorilor, fiind valori constituționale de protejat de către stat, prin intermediul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

Astfel, lipsa de intervenției este absolut nejustificată.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Prezentul proiect are drept scop preluarea și transpunerea noilor reglementări (Hotărârea Guvernului nr.14/2023 privind organizarea și funcționarea Agenției), înlăturarea discrepanțelor și neclarităților, precum și asigurarea coerenței și stabilității normelor juridice și excluderea ambiguităților normative.

Reorganizarea propusă prin fuziune a instituțiilor publice va genera redistribuirea surselor financiare corect și echidistant, în direcțiile necesar de dezvoltat pentru buna funcționare a laboratoarelor și altor departamente ale instituției publice, conform necesităților și priorităților acestora.

Totodată, prin reforma impusă se urmărește achiziționarea materialelor consumabile și etaloane ca se pot utiliza în comun de către laboratoare (segmentul animal/non animal, hrană pentru animale/non animal).

Un al aspect importat se referă la reducerea costurilor generate de validarea și acreditarea încercărilor de laborator, și reducerea cheltuielilor ci asigurarea verificării mai multor încercări simultan (testele pentru pesticide sunt furnizate contracost, inclusiv EURL).

Nu în ultimul rând, se va asigura optimizarea și uniformizarea configurărilor efectuate în LIMS cu asigurarea simplificării modului de introducere a cererilor de analiză în LIMS de către inspectorii Agenției.

Este de menționat că, Instituția Publică “Centrul Național pentru Siguranța Alimentelor” va fi condus de către un director și 4 adjuncți. Directorii Centrului se vor numi în funcție de către directorul general al Agenției (fondatorul) în urma concursului public, organizat conform legislației. Mandatul acestora va fi pe o perioadă de 5 ani. Ultimii vor fi responsabili de laboratoarele de referință din subordinea Centrului menționat, având în vedere delimitarea atribuțiilor directorilor adjuncți pe segmentele de activitate ale laboratoarelor, inclusiv ce se referă la organismele de certificare.

În cadrul Centrului se vor înființa 2 organisme de certificare. Acestea vor asigura prestarea serviciilor în domeniul certificării produselor alimentare și nealimentare (a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților) agenților economici

(exportatori/importatori), conform domeniilor de competență ale Agenției.

Subsecvent, se menționează că actul normativ ce vizează organizarea și funcționarea Instituției Publice “Centrul Național pentru Siguranța Alimentelor” îmbracă o formă clasică și conține: Dispozițiile generale; Misiunea, Domeniile de competență; Funcțiile și drepturile Centrului; Organizarea activității Centrului; Finanțarea și Patrimoniul etc., iar organigrama Centrului nominalizat se va aproba de către Consiliul Centrului.

Consiliul este format din 7 membri, dintre care 1 reprezentanți al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, 1 reprezentant al Ministerului Finanțelor, 4 reprezentanți ai Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și 1 reprezentant din partea societății civile implicat în domeniul siguranței alimentelor. Numărul de impar de membri se argumentează prin faptul că în cadrul Consiliului este rezonabil asigurarea imparțialității voturilor la procesul de votare a deciziilor aprobate de către membrii acestuia.

Este de menționat că, proiectul are ca scop reorganizarea prin fuziune a Instituției Publice „Laboratorul central de testare a băuturilor alcoolice/nelcoolice și a produselor conservate”, Instituției Publice „Laboratorul central fitosanitar” și a Instituției Publice Serviciul de Stat „Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților”, la Instituția Publică „Centru Național pentru Siguranța Alimentelor”, în condițiile art. 32 din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, prevederile căreia reglementează condițiile constituirii instituții publice.

În concluzie, prin prezentul proiect, se urmărește respectarea prevederilor Legii nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, având în vedere că anterior, la aprobarea actelor normative de organizare și funcționare ale instituțiilor publice nu s-a aprobat structura, organigrama, efectivul limită ale acestora. Aceste prerogative au fost lăsate pe seama consiliilor (organ colegial superior) ceea ce a exclus în totalitate capacitatea de monitorizare și control a administrației publice centrale și a fondatorului.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Pe marginea problemelor care au stat la baza elaborării prezentului proiect de act normativ, opțiuni alternative nu au fost identificate.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Opțiunea I- A nu face nimic;

Costuri:

Costurile în lipsa intervenției propuse nu s-au identificat.

Beneficii:

Beneficii în lipsa intervenției propuse s-au identificat.

Efecte negative:

1. Lipsa coerenței juridice în cadrul legislativ ce se referă la asumarea răspunderii privind rezultatele de laborator;

2. Implementarea defectuoasă a prevederilor existente privind inofensivitatea produselor alimentare, și punerea în pericol a vieții și sănătății consumatorilor pe lanțul alimentar.;

3. Neasigurarea produselor alimentare sigure și calitative, care reprezintă un aspect esențial al pieței interne și contribuie substanțial la sănătatea și bunăstarea cetățenilor, precum și la interesele lor sociale și economice.

Riscuri:

1. Neconformarea cerințelor cadrului normativ;
2. Apariția riscurilor de corupție la etapa emiterii rezultatelor de laborator;
3. Interpretarea eronată a unor prevederi din legislația de profil a Agenției;
4. Gestionarea neconformă a mecanismului de monitorizare/supraveghere a rezultatelor și calității controalelor efectuate la posturile de inspecție la frontieră.

Impactul:

5. Cadrul normativ național neconform și neunivoc;
6. Stagnarea dezvoltării rurale și sectorului agroalimentar;
7. Produse alimentare necalitative și periculoase consumatori.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Costuri:

Costurile în intervenției propuse nu s-au identificat.

Beneficii:

1. Cadrul normativ univoc și coerent va aduce beneficii atât la nivel național, cât și instituțional;
2. Intervenția va asigura instituirea unei politici unice și un tratament echitabil și nediscriminatoriu;
3. Strategia de dezvoltare a instituțiilor publice în care Agenția deține statut de fondator pentru următorii ani de activitate, este transformarea într-o instituție europeană modernă și eficientă în asigurarea siguranței alimentelor a consumatorilor din Republica Moldova;
4. Plasarea pe piață a produselor de origine animală/nonanimală sigure, calitative și inofensive;
5. Excluderea pericolului de aplicare a practicilor incorecte din partea operatorilor din domeniul businessului alimentar;
6. Asigurarea accesului societății la un mediu înconjurător inofensiv din punct de vedere ecologic pentru viață și sănătate, precum și la produse alimentare sigure.
7. Excluderea dublării metodelor la etapa expertizării și emiterii rezultatelor de laborator.

Riscuri:

Nu s-au identificat riscuri în vederea aprobării proiectului hotărârii de Guvern.

Costuri de conformare:

Prevederile prezentului proiect de hotărâre de Guvern nu stabilește costuri suplimentare din partea operatorilor din domeniu sau a persoanelor private.

Impacturile identificate

Odată cu aprobarea prezentului proiect se va crea un cadru normativ comprehensiv și va contribui la realizarea conformă a misiunii, a domeniilor de activitate și sarcinilor cu care este investită Agenția, precum și a celor sarcini care urmează a fi delegate adițional. Aceasta va influența benefic asupra societății per ansamblu, a mediului de afaceri, sporind competitivitatea și accesul pe piața UE. Inclusiv se vor economisi surse financiare în contextul excluderii dublării metodelor la asigurarea rezultatelor de laborator.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Nu s-au identificat alte opțiuni alternative.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Riscuri care pot duce la eșecul intervenției nu s-au identificat. Gradul de conformare a prevederilor stabilite prin proiectul prenotat va fi unul optim, deoarece acestea în totalitate vin să implementeze prevederile actelor normative.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Costuri de conformare din partea operatorilor din domeniile vizate nu s-au identificat.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

În vederea asigurării unui nivel ridicat de formare și menținere a unui personal profesionist în cadrul instituției publice, și în scopul îndeplinirii domeniilor de competență și a funcțiilor ale Agenției, reglementate de Hotărârea Guvernului nr.14/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției precum și a actelor normative conexe (Legea nr.306/2018 privind siguranța alimentelor, Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitar-veterinară) și a sarcinilor de serviciu, asigurând respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, precum și libera circulație a produselor alimentare sigure și inofensive ce reprezintă un aspect esențial al pieței interne și contribuie substanțial la sănătatea și bunăstarea cetățenilor, precum și la interesele lor sociale și economice, se va opta pentru aprobarea proiectului hotărârii de Guvern „Cu privire la organizarea și funcționarea Centrului Național pentru Siguranța Alimentelor și modificarea unor hotărâri de guvern”.

Opțiunea propusă va influența pozitiv atât asupra populației, mediului de afaceri din domeniul alimentar, cât și asupra societății prin protejarea și garantarea consumatorilor cu produse sigure și de calitate autohtone.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Aprobarea proiectului de hotărâre a Guvernului „Cu privire la organizarea și funcționarea Centrului Național pentru Siguranța Alimentelor și modificarea unor hotărâri de guvern” va impune necesitatea modificării cadrului normativ conex.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

1. Numărul de recrutați după reguli de selecție determinate;
2. Numărul de expertize sanitar veterinar efectuate;
3. Cantitatea de produse alimentare neconforme identificate și înlăturate din circuit;
4. Cantitatea de animale și produse de origine animală/nonanimale exportate/importate,
5. Numărul de audituri externe desfășurate privind acordarea dreptului de export către noi piețe;
6. Respectarea și optimizarea termenelor de examinare a documentelor conform legislației în vigoare.

c) Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Odată cu aprobarea și intrarea în vigoare a prevederilor prezentului proiect, impactul pozitiv se va resimți în timp, după o evaluare anuală a implementărilor prevederilor propuse.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Principalele părți interesate în promovarea prezentului proiect sunt:

- Consumatorii, care își manifestă interesul firesc față de protejarea sănătății umane și a protejării intereselor sale în privința achiziționării produselor alimentare inofensive și calitative;
- Operatorii din domeniul alimentar ce activează în domeniile de competență ale Agenției (sanitar-veterinar și zootehnie; fitosanitar și protecția plantelor; siguranța și calitatea alimentelor; controlul fabricării și circulației alcoolului etilic, al produselor vitivinicole și al producției alcoolice, etc..)
- Autoritatea publică interesată (Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor)

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

În conformitate cu art.5 și 9 din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, precum și a pct.11 subpct.3) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr.23/2019, anunțul privind inițierea consultărilor publice asupra Analizei Impactului de Reglementare a proiectului hotărârii de Guvern „Cu privire la organizarea și funcționarea Centrului Național pentru Siguranța Alimentelor și modificarea unor hotărâri de guvern” a fost plasat la data de _____ pentru consultare pe pagina web: www.particip.gov.md și www.ansa.gov.md.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a

impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Propuneri și obiecții asupra AIR a proiectului hotărârii de Guvern nu au parvenit până la momentul de față.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alterativă 1	Opțiunea alterativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor			
povara administrativă	2		
fluxurile comerciale și investiționale			
competitivitatea afacerilor	3		
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii			
concurența pe piață	3		
activitatea de inovare și cercetare			
veniturile și cheltuielile publice			
cadrul instituțional al autorităților publice	3		
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori			
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	3		
situația social-economică în anumite regiuni	3		
situația macroeconomică	3		
alte aspecte economice			
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	3		
nivelul de salarizare	3		
condițiile și organizarea muncii	3		
sănătatea și securitatea muncii	3		
formarea profesională	3		
inegalitatea și distribuția veniturilor	2		
nivelul veniturilor populației	2		
nivelul sărăciei			
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	3		
diversitatea culturală și lingvistică			
partidele politice și organizațiile civice			
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea			
modul sănătos de viață al populației			

nivelul criminalității și securității publice			
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	3		
accesul și calitatea serviciilor educaționale			
accesul și calitatea serviciilor medicale			
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	3		
nivelul și calitatea educației populației			
conservarea patrimoniului cultural			
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale			
accesul și participarea populației în activități sportive			
discriminarea			
alte aspecte sociale			
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon			
calitatea aerului			
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen			
biodiversitatea			
flora			
fauna			
peisajele naturale			
starea și resursele solului			
producerea și reciclarea deșeurilor			
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile			
consumul și producția durabilă			
intensitatea energetică			
eficiența și performanța energetică			
bunăstarea animalelor			
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)			
utilizarea terenurilor			
alte aspecte de mediu			

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu

intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹⁾ și, după caz, b²⁾, privind analiza impacturilor opțiunilor.

Anexe

1. Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice „Centrul Național pentru Siguranța Alimentelor” și operarea modificărilor în unele hotărâri ale Guvernului

2. Nota informativă a acestuia;